

Aan: zie bijlage

uw brief van: ons kenmerk: bijlage(n): datum:
- 17.3000642 - 8 februari 2017

Onderwerp:
Risico's rubbergranulaat in kunstgrasvelden

VERZONDEN 13 FEB 2017

Geachte bestuur, geachte directie,

In de bijeenkomst van 10 januari 2017 hebben wij met vertegenwoordigers van uw sportvereniging, stichting en school (het Friesland College was uitgenodigd maar verhinderd), de resultaten besproken van het in december 2016 verschenen RIVM-onderzoek naar mogelijke gezondheidsrisico's van het gebruik van kunstgrasvelden met rubbergranulaat. De belangrijkste uitkomst van het onderzoek is dat het risico voor de gezondheid "praktisch verwaarloosbaar" is en dat het verantwoord is om op deze velden te sporten. Ook wordt geen verband met leukemie en/of lymfeklierkanker gevonden.

Samenvattende conclusie van voornoemde bijeenkomst is dat er wat uw vereniging/school betreft, geen aanleiding is om op de bestaande kunstgrasvelden actie te ondernemen om het rubbergranulaat te gaan vervangen. De velden worden na de winterstop (weer) gewoon gebruikt. Zo nodig worden met name keeperstrainingen op gras afgewerkt. Er is wel op aangedrongen om de nog lopende onderzoeken naar de risico's van kunstgrasvelden te blijven volgen en bij nieuwe aanleg en/of renovatie van bestaande velden ook serieus te kijken naar alternatieven voor het rubberinfill.

Het RIVM ziet zoals bekend op basis van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek geen reden om te stoppen met het gebruik van rubbergranulaat op sportvelden. Op rubbergranulaat kan veilig worden gesport. Wij zien geen aanleiding om van de RIVM-uitslag af te wijken; de velden in de gemeente Heerenveen kunnen wat ons betreft dus gewoon gebruikt worden. Clubs, scholen en ouders moeten hun eigen afweging maken.

In lijn met het resultaat van de bijeenkomst van 10 januari j.l. is bovendien het vervangen van met rubbergranulaat ingestrooide kunstgrasvelden, dus niet aan de orde. En wat ons betreft blijft het mogelijk dit type infill (SBR) toe te passen bij renovatie en/of nieuwe aanleg van kunstgrasvelden. Ten opzichte van de alternatieven (bijvoorbeeld EPDM, TPE en/of kurk), heeft SBR bovendien de beste sporttechnische eigenschappen. De gemeente biedt een veilig en sporttechnisch prima product aan tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. Ander infill dan SBR bij nieuwe aanleg of een topplaagrenovatie gaat gepaard met een extra investering van zo'n € 50.000,- tot € 90.000,- per veld. Het alleen vervangen van het infill-materiaal anders dan SBR, wordt op basis van signalen uit de markt ingeschat op circa € 150.000,- per veld. Bovendien vraagt een enkel soort infill

om extra jaarlijkse onderhoudskosten. Daarnaast is naar de gevolgen voor de veiligheid (gezondheids- en milieueffecten) van de alternatieven voor het SBR-infillmateriaal, door het RIVM geen onderzoek gedaan. Ook geeft niet alle infill hetzelfde resultaat voor bespeelbaarheid.

In het persbericht dat de gemeente naar aanleiding van de resultaten van het RIVM-onderzoek op 20 december 2016 heeft uitgebracht is aangegeven dat de uitslag "betekent dat de vijf kunstgrasvelden met rubbergranulaat in Heerenveen gewoon gebruikt kunnen worden." En daarin komt dus geen verandering. Dit is in lijn met het beeld dat ook het Ministerie van VWS, de Vereniging Sport en Gemeenten, GGD en de KNVB schetsen ("gewoon weer lekker gaan voetballen").

Op dit moment doet het Europees Chemicaliën Agentschap (ECHA) ook onderzoek naar de veiligheid van rubbergranulaat. Daarnaast loopt nog een relevant onderzoek in Amerika. Als de uitkomsten van deze onderzoeken beschikbaar komen en aanleiding geven ons hiervoor ingenomen standpunt te herzien, zullen wij u hierover informeren.

Eigen bijdrage

In de gemeente Heerenveen geldt op grond van de "Actualisatie Accommodatieplan Sport" d.d. 23 juni 2016 als beleidslijn dat bij aanleg van nieuwe kunstgrasvelden in opdracht van de gemeente, de hoofdgebruiker in principe 1/3-deel van de werkelijke kosten voor haar rekening dient te nemen. Daar waar het gaat om renovaties van bestaande velden komen de kosten vanuit haar verantwoordelijkheid als eigenaar volledig voor rekening van de gemeente.

Zoals hiervoor weergegeven houdt de gemeente vast aan het gebruik van SBR-infill. Wanneer een vereniging om haar moverende reden echt een ander infill-materiaal wil dan rubbergranulaat, dan zijn de extra kosten daarvan voor 100% voor rekening van die vereniging. Daar waar bij een ander type infill bovendien sprake is van meerkosten voor beheer en onderhoud en een eerdere cyclische vervanging van het kunstgrasveld, zullen ook daarover nadere afspraken met die vereniging moeten worden gemaakt. In principe komen ook die kosten voor 100% voor rekening van de vereniging.

Onderzoek Band en Mileu en VACO

De branchevereniging Band en Mileu en VACO hebben naar aanleiding van de Zembla-uitzending in oktober 2016 zelf ook een onderzoek opgestart (de "SBR-check"). Wij hebben de onderhavige gemeentelijke kunstgrasvelden hiervoor aangemeld. Op 2 december zijn van deze velden monsters van het rubbergranulaat genomen. De monsterneming, de analyses en de rapportages zijn uitgevoerd door SGS Intron BV te Sittard. De resultaten van dit onderzoek zijn recent bekend geworden.

Vastgesteld is dat bij de kunstgrasvelden op de complexen vv Heerenveense Boys, SC/VV Heerenveen, VV Aengwirden en Stichting Horne Sport/SV Udiros het PAK's gehalte voldoet aan de norm voor de aanlegnormering die op grond van het onderzoek als veilig wordt beschouwd. Op alle genoemde velden is tevens vastgesteld dat het rubbergranulaat afkomstig is van autobanden van een door RecyBEM gecertificeerde en/of bij VACO aangesloten producent van rubbergranulaat. Deze producent gebruikt uitsluitend autobanden als grondstof voor rubbergranulaat toegepast als infill in kunstgrasvelden.

Indien er bij uw vereniging en/of school nog vragen, zorgen, etc. zijn inzake het gebruik van SBR-infill, dan zijn wij gaarne bereid om uw vereniging c.q. school te helpen en/of te ondersteunen om het gebruik van dit materiaal richting uw leden c.q. leerlingen te verantwoorden. Als hieraan behoefte is, verzoeken wij u contact met ons op te nemen.

Wij hopen u met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd. De gemeenteraad hebben wij inmiddels ook van ons in deze brief verwoorde standpunt in kennis gesteld.

Indien u nadere inlichtingen over deze brief wenst, kunt u bellen met Dirk van der Meulen, telefoon 0513-617515.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

J. van Leeuwestijn

T.J. van der Zwan

**Brief aan sportverenigingen, scholen, etc. d.d. 8 februari 2017, kenmerk
17.3000642**

Onderwerp": Risico's rubbergranulaat in kunstgrasvelden

Brief verzonden aan:

Directie SC Heerenveen
Postbus 513
8440 AM Heerenveen

Bestuur VV Heerenveen
Postbus 721
8440 AS Heerenveen

Bestuur VV Heerenveense Boys
Postbus 839
8440 AV Heerenveen

Bestuur Stichting Horne Sport (velden SV Udiros)
Master van Dijkpaad 4
8414 NB Nieuwehorne

Bestuur VV Aengwirden
HB Jonkerweg 8
8449 ED Terband

Bestuur VV Akkrum
De Stripe 12
8491 AB Akkrum

Directie Friesland College
Postbus 45
8900 AA Leeuwarden

Directie OSG Sevenwolden
Ds. Kingweg 10
8446 KZ Heerenveen